

VENDIM
Nr.15, datë 18.4.2007

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergji Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “

me sekretare Brunilda Bara, në datë 20.2.2007, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.25 Akti, që i përket:

KËRKUES: SHPËTIM DAMA, përfaqësuar nga avokatët Maksim Haxhia e Artan Hajdari, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR: KËSHILLI I RREGULLIMIT TË TERRITORIT TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, përfaqësuar me Avokati i Përgjithshëm i Shtetit, Artan Kodheli, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimeve nr.13, datë 7.5.2003 të KRRTRSH-së; nr.5422, datë 19.12.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë; nr.38, datë 28.6.2005 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.890, datë 30.6.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

Kërkuesi, për antikushtetutshmërinë e vendimeve të sipërcituara, ka ngritur si shkaqe:

- KRRTRSH, me vendimin e atakuar ka vendosur shpronësimin *de facto* të pronës së tij, pa pasur në kompetencë një veprim të tillë.

- Gjykatat, në të gjitha fazat e gjykimit ku është ngritur pretendimi i mësipërm, e kanë anashkaluar atë pa e analizuar e dhënë përgjigje.

Avokati i Përgjithshëm i Shtetit ka parashtruar:

- Kërkuesi nuk mund të pretendojë për cenim të pronësisë sepse ai nuk është pronar. Truallin dhe objektin mbi të i ka përfituar me veprime fiktive të pavlefshme.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Alfred Karamuço, përfaqësuesin e kërkuesit, përfaqësuesin e subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Kërkuesi Shpëtim Dama, mbi bazën e vërtetimit të lëshuar nga Zyra e Regjistrimit të Pasurisë, figuronte si pronar i një trualli të blerë nga Bashkia Tiranë në vitin 2000 dhe objektit të ndërtuar mbi të (bar-restorant) në sheshin “Italia”. Me iniciativën e tij dhe të Bashkisë së Tiranës, u vendos që në truallin ekzistues, pas prishjes së objektit, të ndërtohej një objekt trekatësh, sipas vendimit nr.31, datë 24.5.2002 të KRT-së së Bashkisë Tiranë. Mbi bazën e këtij vendimi, u plotësuan dhe u miratuan të gjitha dokumentet e nevojshme. Meqenëse ndërtimi bëhej në zonë të mbrojtur, me kërkesën e bashkisë, Instituti i Monumenteve të Kulturës, me shkresën nr.915, datë 18.2.2003, ka pranuar ndërtimin duke u shprehur se objekti “... është në zonën e mbrojtur, respekton distancat nga monumentet përreth tij, si dhe kriteret e ndërhyrjes në zona të tilla”.

Kërkuesi ka lidhur marrëveshje me subjektin ndërtues “Pegaso” dhe ka filluar puna me prishjen e objektit ekzistues, autorizuar nga KRRT-ja e Rrethit të Tiranës me vendimin nr.13, datë

13.6.2002.

Në kohën kur bëheshin punimet përgatitore të objektit të miratuar, KRRTRSH-ja, merr vendimin nr.13, datë 7.5.2003, sipas të cilit:

“1. Shfuqizohet vendimi i KRRT-së së Bashkisë Tiranë nr.31, datë 24.5.2002 për miratimin e sheshit të ndërtimit të objektit “Kompleks rekreativ trekatësh + bodrum në Sheshin “Italia” në pronë të zotit Shpëtim Dama, dhe vendimi nr.38, datë 13.6.2002 i KRRT-së së Bashkisë Tiranë për miratimin e lejes së ndërtimit të këtij objekti, në favor të subjektit ndërtues “Pegaso”.

2. Të kthehet në gjendjen e mëparshme si lulishte, përcaktuar në planin rregullues, territori i mësipërm, si pjesë përbërëse e ansamblit monumental të sheshit “Italia”.

Kërkuesi e ka kundërshtuar këtë vendim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë, duke parashtruar se ai është marrë në kundërshtim me kërkesat e ligjit. Veçanërisht në kërkesëpadi ngrihet se me vendimin objekt kundërshtimi KRRTRSH-ja ka bërë shpronësimin e kërkuarit pa u respektuar kërkesat kushtetuese e ligjore përse i përket shpronësimit. Gjatë gjykimit në gjykatën e rrethit gjyqësor e atë të apelit, ndër shkaqet kryesore për shfuqizimin e aktit, kërkuesi ka argumentuar se KRRTRSH-ja nuk është organi kompetent për kryerjen e shpronësimit. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.5422, datë 19.12.2003, ka rrëzuar padinë, duke u ndaluar në arsyetimin se KRRT-ja e Bashkisë së Tiranës nuk ka pasur të drejtë të miratonte ndërtim në zonën e përcaktuar të gjelbër, jashtë funksioneve të territorit dhe se territori në konflikt është i përfshirë në zonën e Ansamblit Monument Kulture, shpallur me vendim të Këshillit të Ministrave. Përse i përket pretendimit lidhur me cenimin e paligjshëm të së drejtës së pronës, Gjykata nuk e ka vënë në bisedim dhe as që është shprehur në vendimin e saj. Edhe Gjykata e Apelit Tiranë në vendimin nr.773, datë 28.6.2005 e ka anashkaluar pretendimin për shpronësim si një shkak thelbësor i padisë, i parashtruar edhe në kërkesën ankimore.

Gjykata e Lartë, me arsyetimin se në rekursin e paraqitur nuk ka shkaqe ligjore, ka vendosur mospranimin për shqyrtim në seancë gjyqësore.

Gjykata Kushtetuese arrin në përfundim se vendimet gjyqësore të përmendura më lart janë rrjedhojë e proceseve të parregullta gjyqësore, e si të tilla duhet të shfuqizohen.

Siç del nga shqyrtimi i çështjes, pretendimi i kërkuarit lidhur me paligjshmërinë e vendimit të KRRTRSH-së, veçanërisht për cenimin e pronës së tij, është një pretendim thelbësor. Ai lidhet me të drejtën kushtetuese të parashikuar nga neni 41 i Kushtetutës, për të pasur një pronë private të garantuar dhe për një shpronësim apo kufizim të saj, të bërë me ligj, nga një organ kompetent, vetëm për interesa publike dhe kundrejt një shpërblimi të drejtë. Këto të drejta e garanci janë shkelur nga vendimi i atakuar i KRRTRSH-së dhe për të cilat gjykatat, edhe pse ishin të detyruara të shpreheshin, nuk i kanë shqyrtuar e as janë shprehur në vendimet e tyre.

Mënjanimi plotësisht në shqyrtimin gjyqësor e në vendim i shkakut që lidhet me shpronësimin e paligjshëm, i bën këto gjykime të njëanshme në kuptimin e procesit të parregullt ligjor.

Jurisprudenca e Gjykatatës Kushtetuese ka pranuar si detyrim kushtetues gjykimin e paanshëm nga gjykatat. Në një nga çështjet e shqyrtuara prej saj mbi këtë problem, Gjykata Kushtetuese është shprehur se: “Në vendimin e saj, gjykata e apelit nuk i jep përgjigje argumenteve të parashtruara ... nga pala e paditur, duke krijuar dyshime se ajo në zgjidhjen e kësaj çështje ka qenë e njëanshme”. Më tej vendimi shprehet se “... në këtë proces nuk është respektuar parimi i paanësisë në gjykim, që në rastin konkret reflektohet në drejtim të pranimi në mënyrë të njëanshme të kërkesave vetëm të njëres palë, pa dhënë argumente ligjore, si dhe të mosdhënies përgjigje dhe të mosanalizimit të argumenteve që ka parashtruar pala tjetër”.¹

Ekulibri në proces, pranimi i barazisë së armëve, duke mos lejuar avantazh të konsiderueshëm të njëres palë ndaj tjetrës, janë kërkesa të cilat janë pranuar edhe nga Gjykata Europiane për të Drejtat e Njeriut si elemente të rëndësishme që kanë të bëjnë me paanshmërinë e në analizë të fundit me procesin e rregullt ligjor. Në vendimet e saj kjo Gjykatë pranon se “Paanshmëria konsiderohet një parim i rëndësishëm, që garanton rendin e së drejtës dhe mundëson krijimin e besimit që gjykatat duhet të gëzojnë në një shoqëri demokratike”.²

Duke konkluduar për antikushtetutshmërinë e vendimeve gjyqësore, Gjykata Kushtetuese i jep përgjigje edhe kërkit të bërë nga kërkuesi lidhur me antikushtetutshmërinë e vendimit nr.13, datë 7.5.2003 të KRRTRSH-së si akt administrativ. Në lidhje me këtë kërkim, Gjykata Kushtetuese, duke

¹ Vendimi nr.20, datë 2.7.2003 i Gjykatës Kushtetuese.

² M. A. Novicki “Rreth Konventës Europiane”, fq.182-183.

iu referuar shkronjës “f” të nenit 131 të Kushtetutës, konkludon se ajo, nuk mund të bëjë gjykimin përfundimtar të kësaj pjese të kërkesës, pa u shqyrtuar në rrugën e gjykimit të zakonshëm, gjë e cila përsa u analizua në tërësi në vendim, nuk është realizuar.

Në këto kushte, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundim se vendimet nr.5422, datë 19.12.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, nr.38, datë 28.6.2005 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.890, datë 30.6.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, nuk janë në përputhje me Kushtetutën e si të tilla duhet të shfuqizohen.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës si dhe neneve 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimeve nr.5422, datë 19.12.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, nr.38, datë 28.6.2005 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.890, datë 30.6.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.